

I. PHẦN ĐỌC HIỂU (5điểm) Đọc đoạn văn sau và trả lời các câu hỏi.

“Những động tác thả sào, rút sào rập ràng nhanh như cắt. Thuyền cố lún lên. Dượng Hương Thư như một pho tượng đồng đúc, các bắp thịt cuồn cuộn, hai hàm răng cắn chặt, quai hàm bạnh ra, cặp mắt nảy lửa ghi trên ngọn sào giống như một hiệp sĩ của Trường Sơn oai linh hùng vĩ. Dượng Hương Thư đang vượt thác khác hẳn dượng Hương Thư ở nhà, nói năng nhỏ nhẹ, tinh nét nhu mì, ai gọi cũng vâng vâng dạ dạ”

(Ngữ Văn 6- tập 2)

Câu 1. (1điểm) Đoạn văn trên được trích trong văn bản nào? Tác giả là ai?

Câu 2. (1điểm) Nêu nội dung đoạn trích trên?

Câu 3. (2điểm) Tìm các câu văn có sử dụng phép tu từ so sánh? Xác định kiểu so sánh trong các câu văn vừa tìm?

Câu 4. (1điểm) Câu văn sau: "Thuyền cố lún lên".

a) Xác định chủ ngữ, vị ngữ?

b) Xác định kiểu câu và cho biết câu văn trên dùng để làm gì?

II. PHẦN LÀM VĂN (5điểm) Con đường đến trường đã khắc sâu vào trong tâm trí của em. Hãy tả về con đường thân thuộc ấy.

HẾT

PHẦN I: VĂN - TIẾNG VIỆT (4 điểm)

a. Thế nào là câu trần thuật đơn? (0,5 điểm)

b. Xác định chủ ngữ và vị ngữ của những câu sau. (1,5 điểm)

(1) Dưới gốc tre, tua tủa những mầm măng.

(Ngô Văn Phú)

(2) Những cái vuốt ở chân, ở khoeo cứ cứng dần và nhọn hoắt.

(Tô Hoài, Bài học đường đời đầu tiên)

(3) Ngày thứ năm trên đảo Cô Tô là một ngày trong trẻo, sáng sủa.

(Nguyễn Tuân, Cô Tô)

Câu 2: (2 điểm)

Đọc khổ thơ này, em hiểu gì về Bác Hồ kính yêu của chúng ta?

“Đêm nay Bác ngồi đó

Đêm nay Bác không ngủ

Vì một lẽ thường tình

Bác là Hồ Chí Minh.”

(Minh Huệ- Đêm nay Bác không ngủ)

PHẦN II: TẬP LÀM VĂN (6 điểm)

Em hãy tả để làm rõ những nét đáng yêu của một em bé mà em quý mến.

I/ PHẦN TRẮC NGHIỆM: (4 điểm)

Đọc kĩ đoạn văn sau và khoanh tròn đáp án đúng nhất.

“Bởi tôi ăn uống điều độ và làm việc có chừng mực nên tôi chóng lớn lắm. Chẳng bao lâu, tôi đã trở thành một chàng dế thanh niên cường tráng. Đôi càng tôi mẫm bóng. Những cái vuốt ở chân, ở khoeo cứ cứng dần và nhọn hoắt. Thỉnh thoảng, muốn thử sự lợi hại của những chiếc vuốt, tôi co cẳng lên, đập phanh phách vào các ngọn cỏ. Những ngọn cỏ gãy rạp, y như có nhát dao vừa lia qua. Đôi cánh tôi, trước kia ngắn hùn hỏn, bây giờ thành cái áo dài kín xuống tận chấm đuôi. Mỗi khi tôi vũ lên, đã nghe tiếng phành phạch giòn giã. Lúc tôi đi bách bộ thì cả người tôi rung rinh một màu nâu bóng mỡ soi gương được và rất ưa nhìn. [...] Tôi đi đứng oai vệ. Mỗi bước đi, tôi làm điệu dún dẩy các khoeo chân, rung lên rung xuống hai chiếc râu. Cho ra kiêu con nhà võ. Tôi tợn lắm. Dám cả khía với tất cả bà con trong xóm”

(Bài học đường đời đầu tiên)

1/ Vì sao nói: những con vật trong đoạn trích *Bài học đường đời đầu tiên* được miêu tả bằng nghệ thuật nhân hóa?

- a Chúng vốn là những con người đội lột vật
- b Chúng là những biểu tượng của đạo đức luân lí.
- c Chúng được gán cho những nét tâm lí, tính cách, tư duy, hành động và quan hệ như con người.
- d Chúng được miêu tả thực như chúng vốn thế.

2/ *Bài học đường đời đầu tiên* là tên gọi một chương trong tác phẩm nào?

- a Những cuộc phiêu lưu của Dế Mèn
- b Tuyển tập Tô Hoài
- c Dế Mèn phiêu lưu kí
- d Tập kí về cuộc phiêu lưu của Dế Mèn

3/ Trong câu: "*Tôi đi đứng oai vệ ... Cho ra kiêu con nhà võ*" thuộc kiểu nhân hóa nào?

- a Trò chuyện với vật như đối với người.
- b Dùng từ ngữ vốn gọi người để gọi vật.
- c Xưng hô với vật như đối với người.
- d Dùng từ vốn chỉ hoạt động, tính chất của người để chỉ hoạt động tính chất của vật.

4/ Chi tiết nào sau đây không thể hiện được vẻ đẹp cường tráng của Dế Mèn?

- a Năm khảnh bắt chân chữ ngũ trong hang.
- b Đôi cánh dài xuống tận chấm đuôi..
- c Đôi càng mẫm bóng với những cái vuốt nhọn hoắt.
- d Khi bách bộ cả người rung rinh một màu nâu bóng mỡ.

5/ Trong câu: "*Đôi càng tôi mẫm bóng*" - Vị ngữ câu trên thuộc loại từ gì?

- a Động từ b Cụm tính từ c Tính từ d Cụm động từ

6/ Trong những trường hợp sau đây, trường hợp nào em phải viết đơn?

- a Em nhặt được chiếc cặp của một bạn bỏ quên trong trường.
b Em bị ốm, không đến lớp được.
c Do sơ xuất em bị kẻ gian lấy mất chiếc xe đạp.
d Em phạm lỗi với thầy giáo, mong muốn xin thầy tha lỗi.

7/ Đoạn trích *Bài học đường đời đầu tiên* được kể bằng lời của nhân vật nào?

- a Dế Mèn b Người kể chuyện c Chị Cốc d Dế Choắt

8/ Chủ ngữ câu sau đây trả lời cho câu hỏi gì? "*Tôi tợn lắm.*"

- a Cái gì? b Con gì? c Ai? d Việc gì?

9/ Trong câu: "*nên tôi chóng lớn lắm*" - từ "*lắm*" thuộc loại:

- a Phó từ chỉ sự phủ định b Phó từ chỉ mức độ.
c Phó từ chỉ quan hệ thời gian d Phó từ chỉ sự cầu khiến

10/ Câu sau đây có những thành phần nào: "*Chẳng bao lâu, tôi đã trở thành một chàng dế thanh niên cường tráng.*"

- a Trạng ngữ, vị ngữ.
b Trạng ngữ, chủ ngữ, vị ngữ
c Trạng ngữ, chủ ngữ.
d Chủ ngữ, vị ngữ.

10/ Câu sau đây có những thành phần nào: "*Chẳng bao lâu, tôi đã trở thành một chàng rể thanh niên cường tráng.*"

- a Trạng ngữ, vị ngữ.
- b Trạng ngữ, chủ ngữ, vị ngữ
- c Trạng ngữ, chủ ngữ.
- d Chủ ngữ, vị ngữ.

11/ Trong câu: "*Mỗi khi tôi vũ lên*" từ nào là động từ?

- a tôi
- b Mỗi khi
- c lên
- d vũ

12/ Trong câu: "*Tôi đi đứng oai vệ*" từ nào là tính từ?

- a đi
- b Tôi
- c đứng
- d oai vệ

13/ Khi làm văn miêu tả, người ta không cần phải có những kĩ năng gì?

- a Xây dựng cốt truyện.
- b Nhận xét đánh giá.
- c Quan sát, nhìn nhận.
- d Liên tưởng, tưởng tượng, ví von, so sánh.

14/ Bài học đường đời đầu tiên là sáng tác của nhà văn nào?

- a Tạ Duy Anh
- b Đoàn Giỏi
- c Võ Quảng
- d Tô Hoài

15/ Các mục không thể thiếu trong đơn là những mục nào?

- a Quốc hiệu, tên đơn, lí do gửi.
- b Đơn gửi ai? Ai gửi đơn? Gửi để đề đạt nguyện vọng gì?
- c Quốc hiệu, tên đơn, người gửi.
- d Nơi gửi, nơi làm đơn, ngày tháng.

I. Phần Văn và Tiếng Việt (5 điểm)

Câu 1: (1,5 điểm) Trong bài thơ *Đêm nay Bác không ngủ*, hình ảnh Bác Hồ hiện lên qua các chi tiết nào về không gian, thời gian, hình dáng, cử chỉ?

Câu 2: (1 điểm) Dựa vào văn bản *Sông nước Cà Mau*, em hãy cho biết những dấu hiệu nào của thiên nhiên Cà Mau gợi cho con người nhiều ấn tượng khi đi qua vùng đất này?

Câu 3: (1 điểm) So sánh là gì? Em hãy đặt một câu có sử dụng phép so sánh.

Câu 4: (1,5 điểm) Xác định chủ ngữ, vị ngữ trong câu sau và cho biết mỗi chủ ngữ, vị ngữ có cấu tạo như thế nào?

Chẳng bao lâu, tôi đã trở thành một chàng rể thanh niên cường tráng.

(Tô Hoài, Bài học đường đời đầu tiên)

II. Phần Tập làm văn (5 điểm)

Em hãy tả lại một người thân yêu và gần gũi nhất với mình (Ông, bà, cha, mẹ, ...)

- Đáp án và biểu điểm:

I. Phần Văn và Tiếng Việt

Câu	Nội dung	Số điểm
1	Hình ảnh Bác Hồ hiện lên qua các chi tiết	
	- Thời gian, không gian: Trời khuya, bên bếp lửa, mưa lâm thâm, mái lều tranh xơ xác	0,5 điểm
	- Hình dáng: Vẻ mặt trầm ngâm, mái tóc bạc, ngời đỉnh ninh, chòm râu im phăng phắc	0,5 điểm
	- Cử chỉ: Đi đốt lửa, đi dèm chăn cho từng người, nhón chân nhẹ nhàng.	0,5 điểm
2	Những dấu hiệu nào của thiên nhiên Cà Mau gợi cho con người nhiều ấn tượng khi đi qua vùng đất này:	
	- Sông ngòi, kênh rạch - Trời, nước (tiếng sóng biển), cây cối	0,5 điểm 0,5 điểm
3	- Nêu đúng khái niệm so sánh	0,5 điểm
	- Đặt câu có sử dụng phép so sánh	0,5 điểm
4	- Xác định chủ ngữ, vị ngữ và cho cấu tạo của chủ ngữ, vị ngữ	0,75 điểm
	+ Tôi: chủ ngữ (đại từ) + đã trở thành một chàng rể thanh niên cường tráng: vị ngữ (cụm động từ)	0,75 điểm (Xác định được chủ ngữ đạt 0.25 điểm)

II. Phần Tập làm văn

1. Yêu cầu chung:

- Nội dung: Tả lại một người thân yêu và gần gũi nhất
- Thể loại: Miêu tả kết hợp với tự sự và biểu cảm

2. Yêu cầu cụ thể: Bài làm đảm bảo bố cục 3 phần

a. Mở bài:

- Giới thiệu chung về người thân: Tên, tuổi, nghề nghiệp, tình cảm của em với người thân đó

b. Thân bài:

- Ngoại hình: dáng cao, thấp, nét mặt,...
- Lời nói: Nhẹ nhàng, nghiêm khắc, cử chỉ thể hiện phẩm chất của người thân.
- Hình ảnh người đó gắn với hành động: Chăm lo chu đáo, hướng dẫn em học tập
- Với xóm làng, với người xung quanh: hoà nhã, thân mật....
- Tình cảm của người thân với mình: yêu thương...

c. Kết bài:

- Tình cảm của em đối với người thân được tả.
- Nêu suy nghĩ trách nhiệm của em đối với người thân.

3. Cách cho điểm:

- Điểm 4 đến 5: bài văn có bố cục rõ ràng, mạch lạc, văn trôi chảy, bài viết có cảm xúc, đáp ứng được yêu cầu trên
- Điểm 3: đáp ứng được yêu cầu trên, trình bày rõ ràng, mạch lạc, diễn đạt khá trôi chảy có thể mắc vài lỗi chính tả.
- Điểm 1 đến 2: đáp ứng được yêu cầu trên, sắp xếp bố cục hợp lí nhưng chưa mạch lạc, diễn đạt còn lúng túng.
- Điểm 0 – 0,5: bài lạc đề.

3. Tiến hành tổ chức kiểm tra:

a. Ôn định lớp:

b. Tổ chức kiểm tra: Giáo viên phát đề - thu bài

c. Dặn dò:

- Xem lại nội dung phần ôn tập
- Làm các bài tập đề kiểm tra cuối học kì 2 trang 165 đến 166 sách giáo khoa

d. Rút kinh nghiệm và bổ sung ý kiến của đồng nghiệp hoặc của cá nhân

I. Phần Văn và Tiếng Việt (5 điểm)

Câu 1: (1,5 điểm) Trong bài thơ *Đêm nay Bác không ngủ*, hình ảnh Bác Hồ hiện lên qua các chi tiết nào về không gian, thời gian, hình dáng, cử chỉ?

Câu 2: (1 điểm) Dựa vào văn bản *Sông nước Cà Mau*, em hãy cho biết những dấu hiệu nào của thiên nhiên Cà Mau gợi cho con người nhiều ấn tượng khi đi qua vùng đất này?

Câu 3: (1 điểm) So sánh là gì? Em hãy đặt một câu có sử dụng phép so sánh.

Câu 4: (1,5 điểm) Xác định chủ ngữ, vị ngữ trong câu sau và cho biết mỗi chủ ngữ, vị ngữ có cấu tạo như thế nào?

Chẳng bao lâu, tôi đã trở thành một chàng rể thanh niên cường tráng.

(Tô Hoài, Bài học đường đời đầu tiên)

II. Phần Tập làm văn (5 điểm)

Em hãy tả lại một người thân yêu và gần gũi nhất với mình (Ông, bà, cha, mẹ, ...)

I. TRẮC NGHIỆM (3điểm)

Đọc kỹ và trả lời các câu hỏi bằng cách ghi chữ cái A,B,C hoặc D vào ô trống dưới đây:

Câu	1	2	3	4	5	6	7	8
<u>Đáp án</u>								
Câu	9	10	11	12	13	14	15	16
<u>Đáp án</u>								

- 1) Vị trí của người miêu tả trong đoạn trích “ Sông nước Cà Mau” là:
- A. Trên con thuyền xuôi theo kênh rạch. B. Trên đường bộ bám theo các kênh rạch.
C. Từ trên cao nhìn bao quát toàn cảnh. D. Ngồi một nơi mà tưởng tượng ra.
- 2) Trong văn bản “ Bức tranh của em gái tôi”, diễn biến tâm trạng của người anh khi đứng trước bức tranh em gái vẽ là :
- A. Ngỡ ngàng→ xấu hổ→ hãnh diện. B. Ngỡ ngàng→ hãnh diện→ xấu hổ.
C. Hãnh diện → ngỡ ngàng→ xấu hổ. D. Xấu hổ→ ngỡ ngàng→ hãnh diện.
- 3) Nét đặc sắc trong nghệ thuật miêu tả của văn bản” Vượt thác” là:
- A. Phối hợp tả cảnh thiên nhiên với tả hoạt động con người.
B. Khái quát được sự dữ dằn và êm dịu của dòng sông.
C. Làm nổi bật hình ảnh con người trong tư thế lao động.
D. Làm rõ cảnh thiên nhiên trải dọc theo hai bờ sông.
- 4) Dòng nào nêu không đúng ý nghĩa của khổ thơ cuối bài” Đêm nay Bác không ngủ”?
- A. Đêm nay chỉ là một đêm trong nhiều đêm Bác không ngủ.
B. Là Hồ Chí Minh thì không có thời gian để ngủ.

- C. Cả cuộc đời Bác dành trọn cho dân, cho nước.
- D. Đó chính là lẽ sống” Nâng niu tất cả chỉ quên mình” của Bác.

5) Ý nghĩa của khổ thơ cuối bài thơ “Lượm”:

- A. Hướng người đọc suy nghĩ nhiều hơn về sự sống mãi của Lượm trong lòng mọi người.
- B. Khẳng định rằng tác giả vẫn nhớ mãi hình ảnh đáng yêu của Lượm .
- C. Khẳng định sự thật đau lòng: Lượm không còn nữa.
- D. Nhắc mọi người đừng quên một chú bé Lượm hồn nhiên, vui tươi .

6) Thế nào là vần lưng?

- A. Vần được gieo liên tiếp ở các dòng thơ.
- B. Vần được gieo ở giữa dòng thơ .
- C. Vần được gieo ở cuối dòng thơ.
- D. Vần được gieo thường cách ra một dòng thơ.

7) Câu văn: “*Thuyền chẫu bị vượt nhiều thác nước*” có chủ ngữ cấu tạo như thế nào?

- A. Đại từ.
- B. Cụm danh từ.
- C. Danh từ.
- D. Động từ.

8) Trong những câu sau, câu nào không phải là câu trần thuật đơn?

- A. Dưới bóng tre xanh, ta gìn giữ một nền văn hóa lâu đời.
- B. Tre giúp người trăm nghìn công việc khác nhau.
- C. Ngày mai trên đất nước này, tre vẫn là bóng mát.
- D. Tre là người nhà, tre kháng khí với đời sống hằng ngày.

9) Trong những câu sau, câu nào mắc lỗi thiếu chủ ngữ?

- A. Qua truyện “*Dế Mèn phiêu lưu kí*”, cho thấy Dế Mèn biết phục thiện.
- B. Bạn Lan, người học giỏi nhất lớp 6A.
- C. Hình ảnh Thánh Gióng cưỡi ngựa sắt, vung roi sắt, xông thẳng vào quân thù.
- D. Những câu chuyện dân gian mà chúng tôi thích nghe kể.

10) Phép tu từ nổi bật trong câu văn: “*Dọc sông, những chòm cổ thụ dáng mãnh liệt đứng trầm ngâm lặng nhìn xuống nước.*” là gì?

- A. Nhân hóa. B. So sánh. C. Ẩn dụ. D. Hoán dụ.

11) Từ “*mồ hôi*” trong câu ca dao sau được dùng để chỉ cho sự vất vả?

Mồ hôi mà đổ xuống đồng

Lúa mọc trùng trùng sáng cả đôi nương.

- A. Chỉ người lao động. B. Chỉ quá trình lao động nặng nhọc, vất vả.
C. Chỉ công việc lao động. D. Chỉ kết quả con người thu được trong lao động.

12) Mục đích của văn bản miêu tả là gì?

- A. Bày tỏ tình cảm, cảm xúc. B. Trình bày diễn biến sự việc.
C. Tái hiện sự vật, hiện tượng, con người. D. Nêu nhận xét đánh giá.

II. TỰ LUẬN (7 Điểm)

Câu 1: (1 điểm) Em hãy nêu ý nghĩa của mỗi đại từ nhân xưng mà tác giả dùng để gọi Lượm:

- “Chú bé
- “Cháu”:
- “Lượm”:

“Chú đồng chí nhỏ”:

Câu 2: (1 điểm) Xác định chủ ngữ, vị ngữ trong những câu sau. Cho biết câu nào là câu miêu tả và câu nào là câu tồn tại?

“Dưới gốc tre, tua tủa những mầm măng. Măng trồi lên nhọn hoắc như một mũi gai không lồ xuyên qua đất lầy mà trồi dậy.”

ĐỀ CHÍNH THỨC

Thời gian: 90 phút (không kể thời gian phát đề)

I. ĐỌC - HIỂU: (5.0 điểm)

Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:

“Bởi tôi ăn uống điều độ và làm việc có chừng mực nên tôi chóng lớn lắm. Chẳng bao lâu, tôi đã trở thành một chàng dế thanh niên cường tráng. Đôi càng tôi mẫm bóng. Những cái vuốt ở chân, ở khoeo cứ cứng dần và nhọn hoắt. Thỉnh thoảng, muốn thử sự lợi hại của những chiếc vuốt, tôi co cẳng lên, đập phanh phách vào các ngọn cỏ. Những ngọn cỏ gãy rạp, y như có nhát dao vừa lia qua.”

(Tô Hoài – Bài học đường đời đầu tiên, trích *Dế Mèn phiêu lưu kí*,
Ngữ văn 6, Tập hai, NXB Giáo dục Việt Nam, 2011, trang 3)

Câu 1. (1.0 điểm)

Xác định các phương thức biểu đạt của đoạn trích.

Câu 2. (1.0 điểm)

Đoạn trích trên có sử dụng những biện pháp tu từ nào?

Câu 3. (1.0 điểm)

Chỉ ra thành phần chính của câu văn sau: *“Chẳng bao lâu, tôi đã trở thành một chàng dế thanh niên cường tráng.”*

Câu 4. (1.0 điểm)

Nêu cảm nhận của em về vẻ đẹp của nhân vật Dế Mèn.

Câu 5. (1.0 điểm)

Em học hỏi được điều gì từ Dế Mèn qua đoạn trích trên?

II. LÀM VĂN: (5.0 điểm)

Tả quang cảnh trường em trong giờ ra chơi.